

Čís. 9894.

Osmihodinná pracovní doba.

Příplatek aspoň 25% náleží jen za práce přes čas, povolené podle čl. 6 Waschingtonské smlouvy čís. 80 sb. z. a n. na rok 1922 buď podle zvláštních řádů nebo podle zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Rv I 1411/29).

Žaloba zaměstnance proti zaměstnavateli o zaplacení odměny za práci přes čas byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

N e j v y š š í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Odvolací soud projevil názor, že by žalobce podle čl. 6. Washingtonské smlouvy čís. 80 sb. z. a n. z r. 1922 měl za práci přes čas nárok na 25% příplatek ke mzdě obyčejné. S tím nelze souhlasiti. V čl. 6. se ustanovuje, že předpisem veřejného úřadu budou stanoveny pro jednotlivé druhy průmyslu a řemesel jednak stálé, jednak dočasné výjimky z osmihodinné doby pracovní, že se těmito řády, jež mají býti vydány po předchozí úradě organisací zaměstnavatelů a účastněných dělníků, určí nejvyšší počet hodin práce přes čas, jež mohou býti v každém případě povoleny, a že se sazba za tyto hodiny přes čas zvýší aspoň o 25% u porovnání se mzdou obyčejnou. Z toho plyne, že tento příplatek aspoň 25% náleží jen za práce přes čas, povolené podle čl. 6. Pokud jde o povolení práce přes čas ve smyslu čl. 6, jest možný dvojí výklad tohoto ustanovení, buď, že předpisy veřejného úřadu, o nichž mluví čl. 6, jest rozumněti zvláštní opatření budoucí ve formě řádů, jimiž teprve má býti podrobněji ustanoveno pro jednotlivé druhy průmyslu a řemesel, pokud je v nich práce přes čas dovolena, nebo jest možné i mínění, že čl. 6 pokud upravuje způsob povolení práce přes čas, jest ve zdejším zákonodárství již proveden předpisy §§ 6 a 7 zák. ze dne 19. prosince 1918 čís. 91 sb. z. a n. o práci přes čas. Ať je tomu tak neb onak, každým způsobem platila by ustanovení čl. 6 o 25% příplatku jen o práci přes čas, povolené podle tohoto článku, tedy buď podle zvláštních řádů, buď podle zákona č. 91/1918. Poněvadž v souzeném případě nebyla práce přes čas povolena ani podle zvláštních řádů ani podle zákona čís. 91/1918, nemůže tu ustanovení čl. 6 o 25% příplatku vůbec přijíti v úvahu.

Čís. 9895.

Třebas podal pronajímatel žalobu o náhradu škody ve lhůtě § 1111 obč. zák., musel, by předešel promlčení nároku (§ 1489 obč. zák.), ve sporu řádně pokračovati.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Rv I 1593/29).

Žalobce propachtoval žalovanému dvůr do 31. prosince 1920. Žalobou, zadanou na soudě dne 31. prosince 1921, domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody pro nedodržení pachtovních podmínek. Dne 31. ledna 1922 ponechal žalobce řízení v klidu a teprve dne 3. dubna 1928 učinil návrh na pokračování v řízení. Rozsudkem ze dne 8. února 1929 procesní soud prvěstolice žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Ze zjištění soudu prvěstolice a soudu odvolacího dospívá odvolací soud k tomu, že žaloba, která uplatňuje nárok z náhrady škody ve smyslu § 1111 obč. zák. a která byla podána dne 31. prosince 1921, byla podána ve lhůtě § 1111 obč. zák. Dále jest se zabývati výtkou nesprávného posouzení věci po stránce právní a tu padá na váhu poměr § 1111 obč. zák. a § 1489 obč. zák. Lhůta § 1111 obč. zák., jak patrně z doslovu tohoto zákonného ustanovení, jest lhůtou propadnou, k níž jest hleděti z úřadu a bylo podle všeho při stanovení této lhůty zákonodárcovým úmyslem, by pozdním uplatňováním nároku nebylo stíženo nebo docela znemožněno zjištění stavu, který tu byl v době odevzdání předmětu propachtovateli, by se řízení rychle provedlo. Tomuto zákonodárcovu úmyslu by se přičilo, kdyby žalující propachtovatel mohl, dodrživ lhůtu § 1111 obč. zák., ve sporu libovolně pokračovati a jej protahovati, aniž by se musil obávati promlčení ve smyslu § 1489 obč. zák. Proto také ustanovuje § 1489 obč. zák., že se každá žaloba z náhrady škody, tedy i žaloba podle § 1111 obč. zák. promlčí ve třech letech, nenastane-li přetržení promlčení ve smyslu § 1497 obč. zák. V souzeném případě nenastalo přetržení promlčení, neboť žalobce, který podal žalobu dne 31. prosince 1921, ponechal dne 31. ledna 1922 řízení v klidu, takže řádně ve sporu nepokračoval, a teprve dne 3. dubna 1928 učinil návrh na pokračování v řízení. Nastalo tedy promlčení žaloby ve smyslu § 1489 a 1497 obč. zák. a proto právem prvý soud žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání je neopodstatněné. Podáním žaloby ve lhůtě § 1111 obč. zák. bylo jen zabráněno, by žalobní nárok na náhradu nezanikl podle ustanovení tohoto §, ale podání žaloby v této lhůtě neznamenal, jak správně dovodil odvolací soud, že žalobce nemusil, by předešel promlčení nároku, ve sporu řádně pokračovati (§ 1497 obč. zák.). Jde o nárok na náhradu škody (§ 1295 obč. zák.), jenž se promlčuje ve třech letech (§ 1489 obč. zák.). Ano po podání žaloby (po klidu řízení) nebylo po dobu více než šesti roků ve sporu pokračováno, nastalo promlčení nároku a nižší soudy k námitce žalovaného právem zamítly žalobní nárok jako promlčený.